

Številka: 03201-8/2016
Datum: 13. 9. 2016

TOČKA 6

**OBČINSKI SVET
OBČINE HOČE-SLIVNICA**

ZADEVA: PREDLOG ZA SPREJEM SKLEPA NA 13. REDNI SEJI OBČINSKEGA SVETA, 28. 9. 2016

NASLOV: **Obrazložitev in potrditev Odloka o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Občine Hoče-Slivnica – prva obravnava.**

GRADIVO PRIPRAVIL: Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Služba za kulturno dediščino, Območna enota Maribor

GRADIVO PREDLAGA: ŽUPAN

POROČEVALEC: G. Srečko Štajnbaher

OBRAVNAVAL: Odbor za komunalno, Statutarno-pravna komisija

PREDLOG SKLEPA: **Občinski svet Občine Hoče-Slivnica potrди Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Občine Hoče-Slivnica v prvi obravnavi.**

Obrazložitev:

Za območje Občine Hoče-Slivnica je do sedaj veljal ostajal v veljavi Odlok o razglasitvi nepremičnih kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju Občine Maribor iz leta 1992.

Občina se je tako povezala z pristojno institucijo tj. Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije in sicer Službo za kulturno dediščino iz Maribora, ki je pripravila Strokovne podlage za razglasitev kulturnih spomenikov lokalnega pomena za občino Hoče-Slivnica. Te so osnova za sprejetje odloka.

V skladu z Zakonom o varstvu kulturne dediščine (Ur. l. RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13 in 32/16) so bile strokovne podlage tudi javno razgrnjene in sicer v času od 6. 6. 2016 do 6. 7. 2016. Lastniki zemljišč na katerih je predvidena razglasitev kulturnega spomenika so bili o javni razgrnitvi oz. javni obravnavi tudi pisno obveščeni. V času javne razgrnitve ni bila podana nobena pripomba niti na strokovne podlage kot tudi ne na sam osnutek odloka zato se občinskemu svetu predlaga potrditev odloka v prvi obravnavi.

MARKO SORŠAK
ŽUPAN
OBČINE HOČE-SLIVNICA

Priloga:

- *Predlog Odloka o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Občine Hoče-Slivnica*

Na podlagi 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/2008, 123/2008, 8/2011, 30/2011 odl. US;8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13 in 32/16, v nadaljnjem besedilu: ZVKD-1) in 30. člena Statuta Občine Hoče-Slivnica (MUV, št. 6/10, 19/10) ter predloga Zavoda za varstvo kulturne dediščine, ki jih je izdelal Zavod za varstvo kulturne dediščine, OE Maribor, april 2016 je Občinski svet Občine Hoče-Slivnica na svoji ____ redni seji dne _____ sprejel

O D L O K O RAZGLASITVI KULTURNIH SPOMENIKOV LOKALNEGA POMENA NA OBMOČJU OBČINE HOČE-SLIVNICA

1. člen

S tem odlokom Občina Hoče-Slivnica razglašča kulturne spomenike lokalnega pomena na območju Občine Hoče-Slivnica.

2. člen

Namen odloka je, da se ohranijo kulturne, zgodovinske, arheološke, urbanistične, etnološke in umetnostno-zgodovinske vrednote ter da se zagotovi njihov nadaljnji obstoj v Občini Hoče-Slivnica.

3. člen

Če ta odlok v svojih določbah za posamezno enoto dediščine, ki se razglašča za spomenik ne določi drugače, se za enoto dediščine pod naslednjimi označbami odloka določa:

- pod 1) natančna lokacija spomenika,
- pod 2) utemeljitev za razglasitev spomenika,
- pod 3) varstveni režim spomenika,
- pod 4) vplivno območje,
- pod 5) varstveni režim za vplivno območje.

4. člen

Kulturno dediščino predstavljajo območja in kompleksi, grajeni ali drugače oblikovani objekti, predmeti ali skupine predmetov oziroma ohranjena materialna dela kot rezultat ustvarjalnosti človeka in njegovih različnih dejavnosti, družbenega razvoja in dogajanj, značilnih za posamezna obdobja v slovenskem in širšem prostoru, katerih varstvo je zaradi njihovega zgodovinskega, kulturnega in civilizacijskega pomena v javnem interesu. Dediščina, katere značilnosti so po strokovnih merilih posebnega pomena za ožje in širše lokalno okolje, lahko dobi status spomenika lokalnega pomena.

Spomeniki so posamezni premični in nepremični predmeti, njihove zbirke, stavbe, naselja ali njihovi deli ter območja. Po svojih lastnostih so predvsem:

- **arheološka najdišča** so originalni kraji deponiranja arheoloških ostalin, to je stvari in vsakršnih sledov človekovega delovanja iz preteklih obdobij, ki so identificirani z ustreznimi strokovnimi postopki;
- **stavbe** so eno- ali večprostorni grajeni objekti s streho. So odraz in primer stopenj gospodarskega, kulturnega, socialnega, političnega, tehnološkega in verskega razvoja. Ločimo gospodarsko/proizvodne, javne, poslovne in stanovanjske stavbe, ki spadajo v okvir profanih stavb, ter sakralne stavbe, ki so v osnovi namenjene bogoslužju;
- **parki in vrtovi** so deli odprtega prostora, oblikovani v razmerju med grajenimi ali

oblikovanimi objekti, rastlinjem, vodo in reliefom. V to zvrst sodijo tudi drevoredi, alpinetumi, gaji, rozariji, skalnjaki, zeliščni vrtovi in druge vrtnoarhitekturne ureditve (ureditve javnih prostorov);

- **stavbe s parki in vrtovi** so enovite celote oblikovanega odprtega prostora in grajenih objektov. Ločimo profane stavbe s parki ali z vrtovi (dvorec s parkom ali z vrtom, grad s parkom ali z vrtom, zdravilišče) in sakralne stavbe s parki ali z vrtovi;
- **spominski objekti ali kraji** so grajeni ali oblikovani objekti in prostori izražanja spoštovanja ter spominjanja na neko osebo, dejavnost, dejstvo, dogodek. Ločimo domove pomembnih osebnosti, znamenja, objekte in kraje mrtvih, kraje zgodovinskih dogodkov, preproste vojaške objekte, kraje spominjanja na človeško poselitve ali dejavnost;
- **drugi objekti in naprave** so grajeni objekti ali večji predmeti iz več sestavljenih delov in služijo tistim človeškim potrebam, ki niso bivanje ali opravljanje dejavnosti v stavbi. So odraz in primer stopenj gospodarskega, kulturnega, političnega in tehnološkega razvoja. Ločimo delovne naprave, industrijske/gospodarske objekte, kulturne in vadbene objekte, objekte transportne infrastrukturo, objekte urbane opreme, signalne ter merilne naprave in objekte ter zidove in jarke;
- **naselja in njihovi deli** so prostori trajne človeške poselitve, združujejo bivališča z javnimi objekti, prostori in funkcijami. Obsegajo podeželska (zaselek, vas), trška in mestna naselja, njihove dele (trg, četrt, kolonija, ulica) ter druga območja poselitve skupaj s pripadajočimi zemljišči;
- **kulturna krajina** je del odrtega prostora z naravnimi in grajenimi ali oblikovanimi sestavinami, katerega strukturo, razvoj in rabo pretežno določajo človekovi posegi in dejavnosti. Glede na strukturne značilnosti ločimo kmetijske krajine, poseljene krajine in zgodovinske krajine.
- **ostalo** je zvrst, v katero sodi nepremična kulturna dediščina, ki je ni mogoče uvrstiti v nobeno od naštetih zvrsti.

5. člen

Kot kulturni spomenik lokalnega pomena se razglasijo arheološka najdišča:

1. Bohova – Arheološko najdišče Za vasjo – EŠD: 15539

1. Lokacija: parc. št. 165/2, k.o. Bohova
2. Utemeljitev: Tekom terenskega pregleda leta 1995 so bili na območju najdišča odkriti številni odlomki lončenine, ki predstavljajo sledove rimskodobne poselitve.
razglasitve: Za natančnejšo opredelitev najdišča so potrebne nadaljnje arheološke raziskave.
Najdišče predstavlja arheološki spomenik v prvotni legi in je pomembno za razumevanje rimskodobne poselitve širšega mariborskega območja.
3. Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:
 - varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
 - zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, ohranja se dosedanji način gospodarjenja s čim manjšo uporabo kemijskih sredstev, prepovedana je vpeljava novih poljedelskih kultur, ki bi zahtevale globlji poseg v zemljo ali spreminjale konfiguracijo terena;
 - prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;

- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ«, jih primerno označiti in vključiti v okolje ter v turistično ponudbo kraja.

2. Čreta - Gradišče in gomilno grobišče – EŠD: 8973

1. Lokacija: parc. št. 8/1, 8/5, 8/6, 8/7, 8/8, 8/9, 8/10, 8/11, 8/12, 8/13, 8/14, 9/1, 9/2, 9/3, 9/4, 9/5, 9/6, 9/7, 9/8, 9/9, 9/10, 9/11, 9/12, 9/13, 11/3, 11/4, 11/9, 11/13, 11/14, 11/15, 141, 142, 143, 144, k.o. Čreta
2. Utemeljitev razglasitve: Prazgodovinsko oz. železnodobno gradišče je nameščeno na okoli 350 m visokem pohorskem grebenu nad Čreto in Slivnico, pripadajoče gomilno grobišče pa se razprostira ob njegovem pobočju. Gradišče je ovalno oblikovano in meri ca 220 x 130 m. Na gozdnem delu ga obdajata jarek in nasip, na južnem delu, kjer so vinogradi, pa je ta okop v veliki meri že uničen. Površinski sledovi naselitve niso vidni. Gomilno grobišče pod gradiščem je delno sočasno z njim, nekatere gomile pa so iz rimske dobe (1. stol.n.št.). Nekropola obsega 35 gomil, od teh sta bili dve že raziskani, nekatere so poškodovali kolovozi, vse pa so zelo ogrožene. Najdišče je redke predstavnike kompleksne in razmeroma neokrnjene celote, je pomemben krajinski element in predstavlja arheološki spomenik v prvotni legi.
3. Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:
 - varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
 - zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način, prepovedana je gradnja novih gozdnih cest in vlak, na območju gradišča in gomil je prepovedano izkopavanja panjev in skal, prepovedan je golosek; vinogradi se obdelujejo na dosedanji način in s čim manjšo uporabo kemijskih sredstev, prepovedani so globlji posegi v zemljo ali spreminjale konfiguracije terena;
 - prepovedano je odkopavati, nasipavati ali drugače posegati v teren;
 - prepovedan je dostop z motornimi kolesi;
 - prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
 - v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
 - v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ«, jih primerno označiti in vključiti v okolje ter v turistično ponudbo kraja.

3. Hotinja vas - Arheološko najdišče Spodnji Gojaji – EŠD: 29542

1. Lokacija: parc. št. 149/1, 149/2, 150/1, 150/2, 150/3, 151/1, 153/1, 154/1, 155/1,

156/2, 157/1, 157/2, 157/3, 158/1, 158/2, 158/3, 159/1, 159/2, 159/3, 159/4, 159/5, 160/1, 160/2, 160/3, 160/4, 161/1, 161/2, 162/1, 162/2, 163/1, 163/2, 163/3, 164/1, 164/2, 164/3, 164/4, 165/1, 165/2, 165/3, 166/1, 166/2, 168/1, 168/2, 168/3, 171/2, 171/3, 172, k.o. Hotinja vas

2. Utemeljitev razglasitve:

Arheološko najdišče je bilo odkrito s predhodnimi arheološkimi pregledi terena pred gradnjo avtoceste. Leta 2007 je bil ogroženi del najdišča raziskan, pri čemer so bile odkrite ostaline naselbine iz starejše železne dobe. Še neraziskani del prazgodovinske naselbine se širi na obe strani vzdolž trase avtoceste.

Najdišče predstavlja arheološki spomenik v prvotni legi in je pomemben dokaz nižinske železnodobne poselitve širšega mariborskega območja.

3. Opis varstvenega režima:

Varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, kmetijske površine se obdelujejo s čim plitvejšim oranjem in čim manjšo uporabo kemijskih sredstev, prepovedana je vpeljava novih poljedelskih kultur, ki bi zahtevale globlji poseg v zemljo ali spreminjale konfiguracijo terena;
- prepovedano je odkopavati, nasipavati ali drugače posegati v teren;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ«, jih primerno označiti in vključiti v okolje ter v turistično ponudbo kraja.

4. Orehova vas - Arheološko najdišče Dolge njive – EŠD: 29539

1. Lokacija: parc. št. 42/1, 42/2, 43, 45/1, 45/2, 45/3, 45/4, 46/1, 46/2, 47/1, 47/2, 48/1, 48/2, 48/3, 49, 50/1, 50/2, 50/3, 50/4, 51/1, 51/2, 52, 53/1, 53/2, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 63/1, 64/1, 64/2, 64/3, 64/4, 64/5, 64/6, 65/1, 65/2, 66/1, 66/2, 67, 68/1, 68/2, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75/1, 75/2, 78/1, 78/2, 82/2, 83/2, 84/2, 85/2, 88/2, 114/1, 114/2, 115/1, 115/2, 116/1, 116/2, 117/1, 117/2, 118/1, 118/2, 119/1, 119/2, 120/1, 120/2, 121/1, 121/2, 122/1, 122/2, 123/1, 123/2, 124/1, 124/2, 125/1, 125/2, 126/1, 126/2, 127/1, 127/2, 128/14, 128/2, 130/1, 130/2, 131/1, 131/2, 132/2, 316/1, 316/2, 317/1, 317/2, jugovzhodni del 614/1, 614/2, 614/4, 614/5, 617/1, 617/2, 618, 619, zahodni del 664, k.o. Orehova vas

2. Utemeljitev razglasitve:

Arheološko najdišče je bilo odkrito s predhodnimi arheološkimi pregledi terena pred gradnjo avtoceste. V letih 2006 in 2007 je bil ogroženi del najdišča raziskan, pri čemer so bile odkrite ostaline prazgodovinske in rimskodobne naselbine ter trije žgani grobovi iz mlajše železne dobe. Glavnino najdišča predstavljajo ostaline pozno bronastodobne ravninske naselbine. Kompleksno najdišče predstavlja arheološki spomenik v prvotni legi in je pomemben dokaz kontinuirane poselitve območja skozi različna arheološka obdobja.

3. Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:
- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
 - zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, kmetijske površine se obdelujejo s čim plitvejšim oranjem in čim manjšo uporabo kemijskih sredstev, prepovedana je vpeljava novih poljedelskih kultur, ki bi zahtevale globlji poseg v zemljo ali spreminjale konfiguracijo terena;
 - prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
 - v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
 - v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ«, jih primerno označiti in vključiti v okolje ter v turistično ponudbo kraja.

5. Pivola - Gomilno grobišče – EŠD: 8977

1. Lokacija: parc. št. 1, 2, 3, 4, 7, 8, 9, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, severni del 1441/1, 1442, k.o. Spodnje Hoče
parc. št. 15/2, 16/2, 16/3, 17/2, 19/2, 28, 29, 30/1, 30/2, 32/1, 32/2, 32/3, 32/4, 35, 36, 37, 39, *143, 251/1, 251/3, 252, 253/2, 253/3, 253/4, 253/18, 253/19, 253/20, južni del 774/2, 776, k.o. Pivola
2. Utemeljitev razglasitve: Gomile v Pivoli so del obsežne prazgodovinske in rimskodobne nekropole ob vznožju Pohorja, ki je večinoma še neraziskana. Gomile so bile verjetno razporejene v več skupin, predvsem v drugi polovici 19. in prvi polovici 20. stol. jih je bilo nekaj že kopanih in izravnanih, veliko pa jih danes ni več razpoznavnih. Natančnega popisa in načrta grobišča nimamo, po starejših virih pa naj bi bilo tod med 50 (po P. Schlosserju) in 69 (po F. Ferku) gomil. Skupina večjih gomil se danes nahaja v gozdu v sklopu botaničnega vrta, večinoma manjše gomile pa so na kmetijskih zemljiščih, kjer so predvsem zaradi intenzivne obdelave zelo ogrožene.
Gomilno grobišče je pomemben krajinski element in predstavlja arheološki spomenik v prvotni legi. Zaradi obsežnosti, ohranjenosti, najdb in širšega poštelškega kompleksa ga uvrščamo med evropsko zanimive spomenike.
3. Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:
- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
 - zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način, na območju gomil je prepovedano izkopavanja panjev in skal; kmetijske površine se obdelujejo s čim plitvejšim oranjem in čim manjšo uporabo kemijskih sredstev, prepovedana je vpeljava novih poljedelskih kultur, ki bi zahtevale globlji poseg v zemljo ali spreminjale konfiguracijo terena;
 - prepovedano je odkopavati, nasipavati ali drugače posegati v teren, prepovedano je mulčenje terena;
 - prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in

- pobirati arheološke najdbe;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. Po predhodni arheološki raziskavi je tako v robne dele varovanih površin možno locirati infrastrukturne objekte in komunalne vode, vendar rezultati raziskav lahko pomenijo spremembo projekta;
- znotraj zamejenega in urejenega območja botaničnega vrta je ob doslednem upoštevanju kulturnovarstvenih smernic oziroma aktov možno načrtovati ureditev arheološkega parka s spremljevalnimi objekti;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ«, jih primerno označiti in vključiti v okolje ter v turistično ponudbo kraja;
- če se poseg, ki je v interesu znanstvenega proučevanja, opravlja na že deloma prezentirani lokaciji, mora posegu slediti prezentacija odkritega z ustreznimi materiali in metodami; stroški prezentacije morajo biti v tem primeru predvideni in jasno razpoznavni del raziskav.

6. Rogoza - Arheološko najdišče ob železnici – EŠD: 15522

1. Lokacija: jugovzhodni del parc. št. 209/4 in severni del parc. št. 209/63, k.o. Rogoza
2. Utemeljitev razglasitve: Arheološko najdišče je bilo odkrito s predhodnimi arheološkimi pregledi terena pred gradnjo avtoceste. V letu 1997 je bil ogroženi del najdišča raziskan, pri čemer so bile odkrite naselbinske ostaline iz pozne bronaste dobe in prehoda v starejšo železno dobo ter ostaline iz mlajše železne dobe. Najdišče predstavlja arheološki spomenik v prvotni legi in je pomemben dokaz nižinske poselitve območja v prazgodovini.
3. Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:
 - varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
 - zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, kmetijske površine se obdelujejo s čim plitvejšim oranjem in čim manjšo uporabo kemijskih sredstev, prepovedana je vpeljava novih poljedelskih kultur, ki bi zahtevale globlji poseg v zemljo ali spreminjale konfiguracijo terena;
 - prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
 - v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
 - v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ«, jih primerno označiti in vključiti v okolje ter v turistično ponudbo kraja.

7. Rogoza - Arheološko najdišče Rogoza – EŠD: 15509

1. Lokacija: parc. št. 75/1, 75/2, 75/3, 79, 87/1, 87/2, 87/3, 100/1, 100/2, 100/3, 100/4, 125/1, 125/4, 143/1, 143/2, 143/3, 143/4, 143/5, 158/2, 158/3, 158/7, 158/8, 767/1, 767/3, 767/5, 790/2, 790/3, 790/4, 800/6, k.o.

Rogoza

parc. št. 442, 443, 446, 447, 448, 449, 452/1, 452/2, 455, 456, 460, 461, 463/1, 463/2, 466/1, 466/2, 467, 468, 469/2, 471/2, 472/1, 472/2, 473, 474/3, 474/4, 474/6, 477/2, 477/6, 477/7, 477/9, 478,1, 478/2, 479, 480/2, 480/4, 611/1, 611/2, 613/1, 613/2, 614/1, 615/1, 615/3, 616/2, 616/4, 638/3, 638/4, 638/5, 638/6, 645, zahodni del 744/1, 744/3, 774/4, 774/7, 782/1, 782/2, k.o. Bohova

2. Utemeljitev razglasitve: Arheološko najdišče je bilo odkrito s predhodnimi arheološkimi pregledi terena pred gradnjo avtoceste. V letih 1998 in 1999 je bil ogroženi del najdišča raziskan, pri čemer so bile odkrite ostaline obsežne prazgodovinske naselbine in železnodobno gomilno grobišče s štirimi gomilami. Kompleksno najdišče predstavlja arheološki spomenik v prvotni legi in je pomemben dokaz kontinuirane poselitve območja v bakreni, bronasti in starejši železni dobi.

3. Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, kmetijske površine se obdelujejo s čim plitvejšim oranjem in čim manjšo uporabo kemijskih sredstev, prepovedana je vpeljava novih poljedelskih kultur, ki bi zahtevale globlji poseg v zemljo ali spreminjale konfiguracijo terena;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ«, jih primerno označiti in vključiti v okolje ter v turistično ponudbo kraja.

8. Slivnica pri Mariboru – Arheološko najdišče – EŠD: 6822

1. Lokacija: parc. št. 57/2, 57/4, 58/1, 59,63/1, 63/2, 63/3, 63/4, 63/5, 63/6, 63/7, 65/4, 67, 68, 70/9, 70/15, 135/1, 135/2, 136/1, 137/1, 138/1, 138/3, 139/1, 139/3, 140/1, 140/2, 142/2, 308/6, 309/6, 310/7, 310/8, 310/9, 310/10, 310/12, 310/13, 310/17, 310/18, 310/19, 311/1, 311/2, 313/1, 313/3, 315/1, 315/2, 315/3, 315/4, 315/5, 315/6, 407/1, 407/4, 407/6, 407/7, 407/10, 407/12, 407/13, 407/16, 407/18, 408, 409, 429/1, 430/1, 430/2, južni del 432, k.o. Slivnica

2. Utemeljitev razglasitve: Arheološko najdišče je bilo odkrito s predhodnimi arheološkimi pregledi terena pred gradnjo avtoceste. V letih 1996, 1997, 2007 in 2008 je bil ogroženi del najdišča raziskan, pri čemer so bile odkrite ostaline naselbin iz prazgodovine, rimske in slovanske dobe, 17 grobov rimskega planega žarnega grobišča in dva bronastodobna žarna pokopa. Obsežno in kompleksno najdišče predstavlja arheološki spomenik v prvotni legi in je pomemben dokaz kontinuirane poselitve območja skozi različna arheološka obdobja.

3. Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:

- tvenega režima:
- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
 - zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, kmetijske površine se obdelujejo s čim plitvejšim oranjem in čim manjšo uporabo kemijskih sredstev, prepovedana je vpeljava novih poljedelskih kultur, ki bi zahtevale globlji poseg v zemljo ali spreminjale konfiguracijo terena;
 - prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
 - v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
 - v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ«, jih primerno označiti in vključiti v okolje ter v turistično ponudbo kraja.

9. Slivniško Pohorje – Gomilno grobišče Šestdobe – EŠD: 8981

1. Lokacija: parc. št. 355/3, 355/4, 355/5, 355/6, 355/7, 355/8, 355/9, 355/10, 355/11, 355/12, k.o. Radizel
južni del parc. št. 313/1, zahodni del parc. št. 329, jugovzhodni del parc. št. 330, k.o. Čreta
2. Utemeljitev razglasitve: Na hrbtu gozdnega grebena so ohranjene štiri razmeroma velike gomile. Vse so neraziskane in zato časovno neopredeljene. Zaradi svoje lege ob kolovozu so večinoma poškodovane in zelo ogrožene. Gomilno grobišče predstavlja arheološki spomenik v prvotni legi.
3. Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:
 - varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
 - zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način, na območju gomil je prepovedana gradnja novih gozdnih cest in vlak ter izkopavanja panjev in skal, prepovedan je golosek;
 - prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
 - v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa;
 - v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ«, jih primerno označiti in vključiti v okolje ter v turistično ponudbo kraja.

10. Spodnje Hoče – Gomilno grobišče v Hočkem gozdu – EŠD: 8989

1. Lokacija: Parc. št. južni del 1536, južni del 1537, 1538, 1549/3, k.o. Spodnje Hoče
Parc. št. 11/16, k.o. Čreta
2. Utemeljitev razglasitve: Gomile na vzhodnem delu Hočkega gozda so bile verjetno razporejene v več skupin. Večja skupina vsaj 10 prepoznavnih gomil se nahaja ob jarku na robu katastrske meje, manjše gomile so razporejene okoli nekoliko več-

je gomile, visoke so do ca 1 m, imajo med ca 5,5 – 18 m premera in so nepoškodovane. Tri delno poškodovane večje gomile so nanizane vzdolž zgornjega roba terasastega grebena, visoke so med 2 – 2,5 m in imajo ca 15 – 20 m premera. Na robu gozda, tik pod terasastim grebenom je še ena gomila. Leta 1908 jo je dal kopati hoški kaplan, pri čemer so naleteli na zidano grobnico, ki pa je niso odpirali. Gomilno grobišče je torej v celoti neraziskano in zato časovno neopredeljeno.

Gomilno grobišče predstavlja arheološki spomenik v prvotni legi in je pomembno za proučevanje poselitve in povezav med sosednjima najdiščema na Pošteli in Čreti.

3. Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način, na območju grobišča je prepovedana gradnja gozdnih cest in vlak, na območju gomil je prepovedano izkopavanje panjev in skal, prepovedano je spreminjanje konfiguracije terena, prepovedan je golosek;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

11. Spodnje Hoče – Obrobni del arheološkega najdišča – EŠD: 10328

1. Lokacija: parc. št. 623, 625, 632, 633/1, 633/2, 634, 635, 636/4, 638/1, 638/3, 639/1, 639/2, 640/2, 640/3, 640/4, 641/1, 641/2, 641/4, 641/5, 641/6, 641/7, 642/1, 642/2, 643, 644, 645, 646, 647, 648/1, 648/2, 648/4, 648/5, 648/6, 649, 650/1, 650/2, 650/3, 650/4, 650/5, 650/8, 650/9, 650/11, 650/12, 650/13, 650/14, 650/15, 650/16, 650/17, 650/18, 651/1, 651/2, 651/3, 652/1, 652/2, 652/3, 759, 760, 761/1, 762/1, 764, 765, 1449/7, 1450/2, 1453/1, 1453/2, 1453/5, 1453/6, 1453/7, 1453/8, k.o. Spodnje Hoče

2. Utemeljitev razglasitve: Na obrobni del območju hoškega jedra imamo evidentirane in delno raziskane ostaline prazgodovinske, rimskodobne in zgodnjerednjeveške naselbine. Najdbe arhitekturnih in materialnih ostankov dopolnjujejo in nadgrajujejo poznavanje osrednjega območja hoške poselitve.

Najdišče predstavlja obrobni del naselbine in je pomembno za razumevanje same poselitve, za določanje razprostranjenosti in organiziranosti naselbine v različnih arheoloških obdobjih.

3. Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;

- zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, ohranja se dosednji način gospodarjenja s čim manjšo uporabo kemijskih sredstev, prepovedana je vpeljava novih poljedelskih kultur, ki bi zahtevale globlji poseg v zemljo ali spreminjale konfiguracijo terena;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ«, jih primerno označiti in vključiti v okolje ter v turistično ponudbo kraja.

12. Spodnje Hoče – Osrednji del arheološkega najdišča – EŠD: 8976

1. Lokacija: parc. št. 610/1, 610/2, 610/3, 611, 612, 613, 614/1, 614/2, 615/1, 615/2, 615/3, 615/4, 616, 617, 618/1, 618/2, 619, 620, 621/1, 621/2, 624, 626, 627, 628, 629, 630, 631, k.o. Spodnje Hoče
2. Utemeljitev razglasitve: Večino hoškega jedra zajema obsežna prazgodovinska naselbina iz eneolit-skega in bronastodobnega časa, kjer so bile odkrite bogate in raznovrstne naselbinske ostaline ter drobne najdbe. Na istem mestu lahko sledimo tudi intenzivni poselitvi v rimskem času (od sredine 1. do 4. stol.) z najmanj tremi gradbenimi fazami antičnih stavb in ohranjenimi kulturnimi plastmi. Prazgodovinska in rimska naselbina predstavljata jedro razvoja mariborskega zaledja in nudita ključne podatke o bivanjski in materialni kulturi. Zaradi ohranjenosti in najdb uvrščamo najdišče med evropsko zanimive spomenike.
3. Opis varstvenega režima: Varstveni režim določa:
 - varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
 - zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, kmetijske površine se obdelujejo s čim plitvejšim oranjem in čim manjšo uporabo kemijskih sredstev, prepovedana je vpeljava novih poljedelskih kultur, ki bi zahtevale globlji poseg v zemljo ali spreminjale konfiguracijo terena;
 - prepovedano je odkopavati, nasipavati ali drugače posegati v teren;
 - prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
 - v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
 - v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ«, jih primerno označiti in vključiti v okolje ter v turistično ponudbo kraja.

13. Zgornje Hoče – Gomilno grobišče pri Vreclu – EŠD: 30323

1. Lokacija: Parc. št. 328/1, vzhodni del 325/3, k.o. Zgornje Hoče
2. Utemeljitev: Gomilno grobišče z vsaj štirimi prepoznavnimi in delno poškodovanimi

te razglasitve: gomilami se nahaja ob gozdnem robu položnega grebena Hočkega Pohorja. Gomile so visoke med 0,5 – 1,5 m in imajo med 6 – 12 m premera, so neraziskane in zato časovno neopredeljene.

Gomilno grobišče predstavlja arheološki spomenik v prvotni legi in je pomembno za proučevanje poselitve in povezav med sosednjima najdiščema na Pošteli in Čreti.

3. Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje arheoloških ostalin v zemljiščih in v prostoru kot vira človekove preteklosti in kot sredstva za arheološko, zgodovinsko in znanstveno proučevanje;
- zemljišča se ohranjajo v obstoječem stanju, z gozdom se gospodari na tradicionalni način, na območju grobišča je prepovedana gradnja gozdnih cest in vlak, na območju gomil je prepovedano izkopavanje panjev in skal, prepovedano je spreminjanje konfiguracije terena, prepovedan je golosek;
- v zemljišča se posega le izjemoma in sicer v procesu znanstvenega proučevanja ali v primeru druge javne koristi, če so izčrpane vse druge možnosti umestitve objektov javnega interesa. V takem primeru je treba zagotoviti predhodno arheološko raziskavo;
- prepovedano je nepooblaščenim osebam uporabljati iskalce kovin in pobirati arheološke najdbe;
- v primeru odkritja kvalitetno ohranjenih in za širši prostor kulturno izpovednih ostalin, je le-te potrebno prezentirati »in situ« in jih primerno vključiti v okolje ter v turistično promocijo kraja.

6. člen

Kot kulturni spomenik lokalnega pomena se razglasijo stavbe:

1. Pivola – Cerkev sv. Lenarta – EŠD: 3010

1. Lokacija: parc. št.: *88, k.o. Pivola

2. Utemeljitev: Cerkev sv. Lenarta stoji na vzhodnem obronku Pohorja, nad dolino Hočkega potoka.

razglasitve: Njeno tlorisno podobo sestavljajo vhodna lopa, ladja, enako širok in visok poligonalno zaključen prezbiterij in zvonik (z zakristijo v pritličju) ob severozahodni steni ladje.

Cerkev je na tem mestu omenjena v letih 1529 ter 1545 in 1555 med vizitacijo deželnih knezov. Po legendi naj bi jo zgradili cistercijanski redovniki iz Vetrinja.

Po ljudskem izročilu naj bi tod nekoč stala kapela s samostanom.

Današnja cerkev sv. Lenarta je bila posvečena leta 1642 (letnica je vklesana na kamen pred vhodom), zvonik so ji prizidali leta 1683 (letnica vklesana na stolpu) – te letnice omenja tudi župnijska kronika.

Cerkev je v zasnovi še poznogotska – iz tega obdobja je verjetno tudi prizan zašiljen portal v zakristiji. Okoli leta 1640 so jo obnavljali, o čemer priča tudi letnica 1642 v pragu portala.

Med leti 1724 in 1727 so cerkev barokizirali (o tem pričata letnici na glavnem in južnem portalu cerkve) – povečali in dogradili so ladjo. Leta 1759 so obnovili zvonik, 1761 so vzdali pevsko emporo, ki sloni na dveh tos-

kanskih stebrih. Tedaj so raven lesen strop v ladji nadomestili s plitvima kupolama. Leta 1783 je cerkev dobila nov tlak – bel pohorski marmor (letnica na marmorni stopnici prezbiterja).

Najmlajši del cerkve je vhodna lopa, ki je nastala morda šele v začetku 19. stoletja.

Fasade so gladke, členjene le s podstrešnim vencem, zvonik ima poslikane šivane robove in horizontalne pasove. Zvonove line so biforne. Cerkev pokriva škrljasta streha.

Notranjščina je obokana – ladjo pokrivata plitvi kupoli, prezbiterij pa sosvodnični obok, ki je ornamentalno poslikan. Cerkev se ponaša s tlakovanjem z belim pohorskim marmorjem. V cerkvi so zelo bogati in lepi zgodnjebaročni zlati oltarji.

Cerkev sv. Lenarta ima izrazito poudarjeno krajinsko-ambientalno lego – stoji na vzhodnem obronku Pohorja in je vidna od daleč. Cerkev je z naravnim zaledjem zlita tudi v izbiri materialov, ki so bili nekoč na razpolago.

3. Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- vsaka raba in vsi posegi v spomenik morajo biti podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja izvorne lege, materialov, opreme, poslikav, okrasja;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

4. Opis vplivnega območja: parc. št.: *87, 705/2, 707, 708, 709, 710, 712, severozahodni del 763/1 k.o. Pivola

5. Opis varstvenega režima za vplivno območje: V vplivnem območju spomenika ni dovoljena gradnja objektov in izvajanje posegov, ki bi lahko imeli neposreden ali posreden negativni vpliv na zaščitene funkcionalne in vizualne elemente spomenika.

2. Slivnica pri Mariboru – Cerkev sv. Marije – EŠD: 3372

1. Lokacija: parc. št.: 3/6, 3/7, k.o. Slivnica

2. Utemeljitev razglasitve: Cerkev sv. Marije stoji ob cesti Hoče – Arja vas, sredi pokopališkega obzidja.

Njeno tlorisno podobo sestavljajo vhodna lopa, pravokotna ladja, stranski kapeli, triosminsko zaključen prezbiterij in prizmatičen zvonik ob južni steni prezbiterja.

Cerkev se prvič omenja leta 1146, a je verjetno nastala že v 11. stoletju. V zunanjščino ladje sta vzdani marmorni plošči s pleteninasto ornamentiko karolinško – italskega tipa iz 9. stoletja, kar pomeni da je prvotna cerkev

nastala v predromanskem času. Plošči sta morda ostanek starejšega kulturnega objekta na tem mestu. Na eni od plošč je motiv križa, na drugi so organske oblike.

Sedanja cerkev je v ladji poznoromanska (na to kažeta dve lijakasti, iz peščenih klesancev izdelani okni s uporabljeno rimsko spolijo); ladja je bila prvotno, nižja, krajša in je imela raven lesen strop ter oltarni zaključek neznane oblike.

V 14. stoletju so cerkev gotizirali – ladjo so podaljšali proti vzhodu, na vzhodu so zgradili ožji in krajši enopolni prezbiterij s petosminskim zaključkom. V 15. stoletju je cerkev dobila zvonik (po 1450), v letih 1523/24 so z donacijami lokalnih plemičev zgradili sedanji dvopolni rebrasto obokan prezbiterij s triosminskim zaključkom – na plemiško donacijo kažeta grbovna ščitka na stičišču reber (na enem od ščitkov je letnica 1524). Na zunanjsčini prezbiterij podpira šest opornikov.

Obsežna gradbena dela so izvedli v času baroka – v 17. stoletju so pred zahodno fasado prizidali odprto vhodno lopo, v 18. stoletju so povišali ladjo in jo s tem višinsko izravnali s prezbiterijem in jo banjasto obokali, prizidali so pravokotni kapeli, predelali okna v ladji; nekoliko kasneje so zazidali vhodno lopo in nadzidali zvonik, ki so ga opremili s čebulasto laternasto streho.

Zunanjsčina cerkve danes kaže pretežno baročno podobo. V južni steni cerkve je prezentirano romansko okno in vzidani plošči s trotračno pletenasto ornamentiko (značilna za čas predromanike). Širok prezbiterij je ohranil svojo poznogotsko obliko, obstopajo ga stopnjevani oporniki, obtekata pa ga talni zidec in podstrešni venec z motivom palice. Šilasta okna prezbiterija imajo še polkrožno ostenje, ki jih krasi krogovičje. V cerkvene stene je vzidanih več rimskih spomenikov (družinski nagrobnik v severni steni prezbiterija in vrh nagrobnika s poškodovano Janusovo glavo na sredini in dvema počivajočima levoma, verjetno so iz rimskega časa tudi marmorne plošče za tlak v kapeli pred cerkvijo) in plemiških nagrobnikov iz časa od 16. stoletja dalje.

Notranjsčina cerkve je obokana. Križne oboke v ladji in kapelah nosijo pilastri z ogredjem, prezbiterij pokriva poznogotski mrežast obok. Leta 1873 je prezbiterij poslikal Tomaž Fantoni, poslikavo je precej uničil požar leta 1881. Poslikava v ladji je delo Jakoba Brolla iz leta 1891.

Cerkvena oprema je v veliki meri še baročna iz 18. stoletja, dopolnjuje je neogotska oprema iz druge polovice 19. stoletja. Glavni Marijin oltar je delo Jožefa Strauba iz srede 18. stoletja (1753), sočasna in delo iste roke sta slavoločna oltarja sv. Urbana in sv. Miklavža ter prižnica. V južni kapeli stoji Križev oltar iz 19. stoletja (1856), v severni pa Rožnovenski poznobaročni oltar s kasnejšim tabernakljem in oltarno sliko. Slike so delo baročnih slikarjev J. A. Lerchingerja in F. K. Laubmanna.

Cerkev sv. Marije je pomemben predstavnik raščene sakralne arhitekture od romanike do baroka z ohranjenimi ostanki, katere razvoj sega še v čas predromanike. Cerkev je pomembna tudi kot sedež pražupnije.

3. Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;

- vsaka raba in vsi posegi v spomenik morajo biti podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja izvirne lege, materialov, opreme, poslikav, okrasja;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

4. Opis vplivnega območja: parc. št.: 10/1, 10/2, 2/1, 2/3, 3/1, 3/2, 3/3, 3/4, 3/5, 318/2, 318/3, 318/5, 318/7, 318/8, 318/11, 318/12, 319/1, 319/2, 319/3, 319/4, 319/5, 320, 368/4, 368/7, 370/2, 370/3, 402/6, 402/7, 417/1, 417/2, 422/1, 422/3, severni del 427/2, 437/2, 438/5, 5/1, 5/2, 6/1, 6/2, 6/3, 8/1, 8/3, 9/2, k.o. Slivnica

5. Opis varstvenega režima za vplivno območje: V vplivnem območju spomenika ni dovoljena gradnja objektov in izvajanje posegov, ki bi lahko imeli neposreden ali posreden negativni vpliv na zaščitene funkcionalne in vizualne elemente spomenika.

3. Slivnica pri Mariboru – Župnijsko središče – EŠD: 9425

1. Lokacija: parc. št.: 3/3, 3/5, 3/6, 3/7, 417/1, 417/2, k.o. Slivnica

2. Utemeljitev razglasitve: Župnijsko središče se nahaja vzhodno od ceste Maribor – Slovenska Bistrica, zahodno od avtoceste Maribor – Celje in severno od Polanskega potoka.

Župnijsko središče na lokaciji nekdanje slivniške prafare sestavljajo v osnovi predromanska cerkev sv. Marije, baročno župnišče, gospodarsko poslopje, kip sv. Jožefa, kip sv. Marije, obzidje in travnik.

Z viri je slivniška prafara izpričana leta 1146, njen nastanek pa je še starejši. Prvotno je bila del hočke prafare. Slivniška prafara – je prav tako kot hoška – nastala na območju, ki ima kontinuirano poselitev vse od pradavnine.

Cerkev sv. Marije je pomemben predstavnik raščene sakralne arhitekture od predromanike do baroka.

Župnišče je nastalo v 18. stoletju, kip sv. Jožefa je delo Jožefa Strauba iz srede 18. stoletja. Kip sv. Marije je prav tako baročno delo.

Župnijsko središče je izjemen cerkveni ambient, je izrazita prostorska dominanta. Ambient je skladna kompozicija cerkve in okoli nje nanizanih stavb sredi urejene zatravljene površine. Pomembno je tudi kot sedež slivniške prafare.

3. Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- vsaka raba in vsi posegi v spomenik morajo biti podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja izvirne lege, materialov, opreme, pos-

likav, okrasja;

- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

4. Slivniško Pohorje – Bolnišnica za pljučne bolezni – EŠD: 29740

1. Lokacija: parc. št.: 10/7, 10/8, 11, 12/2, 12/3, 12/4, 12/5, 12/6, 13/2, severni del 632/2, k.o. Slivniško Pohorje

2. Utemeljitev razglasitve: Poslopje bolnišnice za pljučne bolezni je bilo zgrajeno v neokrnjenem naravnem okolju na Slivniškem Pohorju. Stavbni kompleks je nastajal takoj po drugi svetovni vojni (v talnem zidcu letnica 1949) in naj bi bil namenjen okrevališču, vendar ga je Služba državne varnosti Ministrstva za notranje zadeve SFRJ odstopila bolnišnici. Imenovana je bila po partizanskem zdravniku dr. Dušanu Mravljaku.

Dvonadstropna stavba z opečno dvokapnico tlorisa v obliki črke H, orientirane proti severovzhodu, stoji na začetku gozda, južno od ceste Zg. Hoče - Areh. Prvotno je bila stavba simetričnega tlorisa s krajšima zahodnima in daljšima vzhodnima krakoma tlorisa črke H, kasneje pa je bil vhodni severovzhodni del podaljšan. Fasada je monolitna, belo ometana, na visokem talnem zidcu je obloga iz klanega kamna, ki jo poživljajo opečni vstavki po vzoru Plečnikove Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani. Stavbni volumen poživljajo segmentni balkončki. Najkvalitetnejši arhitekturni fasadni poudarek predstavlja vhodni, do vrha stavbe segajoči rizalitni del, ki ga tvorita navpični kamniti steni, strukturirani kot talni zidec, ter horizontalni poudarki balkonskih lož v obeh nadstropjih in strehe vrh rizalita. V celotni višini rizalit členijo še iz ravnine fasade pravokotno izstopajoče štiri ob zaključku zaobljene stenice, ki učinkujejo kot stebriščni motiv, ki povezuje vse etaže. V pritličju rizalita je stopniščni dostop do glavnega vhoda, v etažah pa balkonski loži. Najpomembnejši poudarek arhitekture je stebriščna balkonska loža ki v celoti prekriva vzhodno fasado vzhodnega trakta v vseh etažah. Stranski steni sta enaki kot pri vhodnem rizalitnem delu. Loža je dostopna iz vseh tjakaj orientiranih bolniških sob. Motiv stebrov se ob vseh treh etažah pojavlja še na nivoju strehe kot prosto stoječi stebriščni parapet. Stopniščni del fasade členijo štirje navpični okenski trakovi, ki segajo do vrha in se izmenjavajo z enako širokimi pasovi stene. V notranjščini so med drugim kvalitetne kamnite in lesene obloge, kovane mreže in stavbno pohištvo z avtentično zasteklitvijo. Na severni steni notranjščine vhodne avle je sgrafitto Janeza in Ide Vidic iz leta 1955 s partizanskim motivom. Vhodno avlo krasi kasetiran strop s svetili. Oblikovanje kaže na neposreden vpliv Plečnikove šole, še posebej očiten je vzor Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani. Podobne elemente oblikovanja srečamo tudi na Rankovičevi vili, depandansi ob gradu Hompoš, ter na trafo postaji iz leta 1951 v bližini te bolnišnice. Domnevno avtorstvo pripisujemo Vinku Glanzu.

3. Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;

- vsaka raba in vsi posegi v spomenik morajo biti podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja izvirne lege, materialov, opreme, poslikav, okrasja;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

5. Spodnje Hoče – Cerkev sv. Jurija – EŠD: 3009

1. Lokacija: parc. št.: 610/1, 610/2, 610/3, 610/4, k.o. Spodnje Hoče
2. Utemeljitev razglasitve: Cerkev sv. Jurija stoji v gručastem naselju Spodnje Hoče, zahodno od ceste Maribor - Ljubljana, v prostoru nekdanj obzidanega pokopališča in obvladuje stari center vasi.

Cerkev se prvič omenja v listinah leta 1146, a je v osnovi še starejša. Cerkev je pomembna kot sedež prafare. Hoška pražupnija je bila namreč ena najstarejših in najboljšežnejših na Slovenskem Štajerskem.

Tlorisno podobo cerkve sestavljajo vhodna lopa, ladja, prezbiterij s triosminskim zaključkom, stranski kapeli, zakristija in zvonik. Pod delom ladje in prezbiterija je ohranjena kripta.

Kripta je ena naših najstarejših srednjeveških arhitektur in spada med edinstvene romanske spomenike te vrste na Slovenskem. Kripta je bila omenjena leta 1487 v popotnem dnevniku Paola Santonina, spremljevalca oglejskega vizitatorja. Santonino je zapisal, da je v njej zelo čaščena kapela blažene Device. Kripto sestavljata dva križno obokana prostora v obliki črke L. V literaturi sta opredeljena kot Marijina kapela in kot prostor za shranjevanje relikvij. Marijina kapela leži v vzdolžni osi cerkve, je izrazito podolžen, križno-grebenasto obokan prostor s trikonhalnim zaključkom; pomembni konstrukcijski elementi so zloženi iz rimskih monolitnih marmornih blokov. Zahodna stran kapele je zidana po načinu opus spicatum oz. na ribjo kost, kar omogoča umestitev kripte v zgodnjo romaniko, najbrž še v 11. stoletje. Prostor za shranjevanje relikvij je dvoladijski, oboki slonijo na dveh slopih na sredi prostora (slopa sta sestavljena iz marmornih blokov antičnega izvora). Prostor je opremljen z nišami in apsido. Kripta je bila ometana, deloma tudi poslikana (ostanki sive in rdeče polihromacije), tlak je maltasti estrih. Od rimskih spolij sta pomembna ostanek večjega marmornega nagrobnika v obliki reliefno okrašenega stebra in kamen z votivnim napisom, posvečenim bogu Mitri. Način zidave in drugi elementi kažejo, da gre za zgodnjeromanski kulturni prostor, morda nastal še v 11. stoletju. Prvotni vhod v kripto je bil iz cerkve. V poznem 18. stoletju so vhod zadelali in uredili vhod iz zunanje strani. Sredi 19. stoletja so vhod zaprli. Na pozabljeno kripto je opozorila povodenj, ki je leta 1925 odkrila vhod vanjo. Ko so v kriпти opustili bogoslužje, so jo kasneje uporabljali za grobnico.

Sedanja podoba cerkve je iz začetka 15. stoletja, cerkev pa je v svojem jedru starejša.

Iz najstarejšega obdobja – 11. stoletja - je ohranjen del južne stene ladje - način gradnje je podoben kot v kriпти. Prvotna ladja je bila ožja in se je

ujemala s stenami kripte, prvotna cerkev je imela na jugu prizidano pravokotno kapelo. Ohranjena zidna struktura iz drobnega lomljenca z motivom ribje kosti, uporaba antičnih spolij, polkrožne konhe za oltarje in relikviarije v debelini sten, križni oboki, izdelava dušnikov za zračenje, komplicirana tlorisna zasnova, eksaktnost pri povezavi spodnje in zgornje cerkve govori-jo za spretno zidarje, ki so bili poslani v Hoče iz središča patriarhata, naj- verjetneje iz Istre.

Iz druge polovice 13. stoletja je ohranjen del južne in vsa severna stena ladje. Staro ladjo so takrat skoraj v celoti podrli, zgradili novo, ki je bila širša in daljša od prvotne, tudi to ladjo je pokrival raven lesen strop.

V začetku 15. stoletja je nastal gotski prezbiterij s stopnjevanimi oporniki in tremi gotskimi okni, ki je nadomestil prvoten pravokotni oltarni prostor (ki se je verjetno zaključil z apsidalnim delom). Iz tega časa je tudi za etažo nižji zvonik. Ladja je bila v tistem času ravnostropna.

V prvi polovici 18. stoletja so cerkev barokizirali – ladja je bila podaljšana proti zahodu in obokana (1757), vzdali so pevsko emporo, pred ladjo pozidali obokano vhodno vežo, ki jo nosijo kvadratni slopi, prizidali so severno in prezidali južno kapelo, zazidali zgodnjegotska okna ter enotno ostrešili cerkev. Leta 1769 so nadzidali zvonik, v letu 1779 je bila prizidana zakristija. V letih 1859/60 so vgradili dve okni v prezbiterij, okna prezbiterija so neogotsko predelali.

Notranjščina je obokana, križne oboke z oprogami v ladji in kapelah nosijo pari pilastrov z bogato členjenim ogredjem. Prezbiterij je gotsko rebrasto obokan. Rebra slonijo na konzolah z angelskimi glavicami, na temenu se stikajo v dveh figuralno obdelanih sklepnikih.

V cerkvi je baročna in neogotska oprema. Iz baročnega časa sta dva oltarja Jožefa Holzingerja (1760/61) in prižnica. Neogotska sta oltarja v kapelah. Prvotni Holzingerjev glavni oltar (1786) je bil leta 1860 nadomeščen z neogotskim (delo Jurija Hartla). Le-ta je propadel, zato so ga v 90-tih letih 20. stoletja nadomestili z delom baročnega oltarja iz Prihove.

Od Holzingerjevega oltarja je ohranjena le oltarna slika, ki prikazuje obglavljenje sv. Jurija, od Hartlovega oltarja pa kip sv. Jurija.

Strop ladje je leta 1891 poslikal furlanski slikar Jakob Brollo.

Cerkev sv. Jurija je eden pomembnejših sakralnih spomenikov v severovzhodnem delu Slovenije, pa tudi širše. Cerkev je raščena arhitekture od romanike do baroka, z ohranjenimi ostanki, katere razvoj sega še v čas predromanike. Kripta hoške cerkve spada med edinstvene romanske spomenike te vrste na Slovenskem.

3. Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- vsaka raba in vsi posegi v spomenik morajo biti podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja izvirne lege, materialov, opreme, poslikav, okrasja;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomeni-

- ka in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

6. Spodnje Hoče – Župnijsko središče – EŠD: 13763

1. Lokacija: parc. št.: 610/1, 610/2, 610/3, 610/4, 611, 612, 613, 614/1, 614/2, 615/1, k.o. Spodnje Hoče

2. Utemeljitev: Župnijsko središče se nahaja v starem jedru gručastega naselja Spodnje Hoče, okoli cerkve sv. Jurija, zahodno od ceste Maribor – Celje.

razglasitve: Župnijsko središče na stari lokaciji nekdanjega sedeža prafare sestavljajo prvotno romanska cerkev sv. Jurija, staro baročno župnišče, novo župnišče iz leta 1987, gospodarsko poslopje, dvorišče in sadovnjaki.

Hoče so bile sedež prafare, ene najstarejših in največjih prafar na Štajerskem oz. takratnem ozemlju oglejskega patriarhata. Oglejski patriarh je izbral Hoče kot sedež njegove najobsežnejše župnije. Hoče so bile izbrane kot sedež prafare zaradi ugodne lege – bližine reke Drave kot meje s salzburško nadškofijo in bližine sedeža podravskega mejnega grofa na Pohorskem dvoru. Z viri je prafara izpričana leta 1146, njen nastanek pa je še starejši. Prafara je nastala na območju, ki ima kontinuirano poselitev vse od pradavnine.

Cerkve sv. Jurija je raščena arhitektura od predromanike do baroka in edina cerkev s Sloveniji, ki hrani pod seboj originalno srednjeveško kripto.

Župnišče se omenja leta 1483 – ob obnovi po turškem napadu. Danes baročno župnišče je nadstropna stavba v obliki črke L, pokrita z opečno streho. Župnišče je bilo v 18. stoletju barokizirano. Ob obnovi leta 1779, ki je bila zaupana Janezu Nepomuku Fuchsju, so župnišče dvignili, na novo ostrešili, obokali pritličje in delno spremenili fasade.

Leta 1952 so porušili obzidje zaradi širitve cest.

Leta 1987 so podrli propadajoče gospodarsko poslopje nasproti baročnega župnišča in na njegovem mestu zgradili novo župnišče.

Župnijsko središče je izjemen cerkveni ambient, ki je pomemben tudi kot sedež nekdanje prafare.

3. Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- vsaka raba in vsi posegi v spomenik morajo biti podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja izvorne lege, materialov, opreme, poslikav, okrasja;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

7. Zgornje Hoče – Domačija Sinič – EŠD: 8111

1. Lokacija: parc. št.: *51/1, 3/2, 329/3, 341/1, 5, 6, 8/4, k.o. Zgornje Hoče

2. Utemeljitev razglasitve:

Ob severnem robu Zgornjih Hoč, južno od Hoškega potoka, se nahaja kmečka domačija, kjer dominira mogočna mlinska stavba z bivalnim delom pod enotno streho, tlorisno oblikovana v L. K domačiji spada še samostojno stoječe, zidano gospodarsko poslopje s hlevi in senikom pod skupno streho.

Najpomembnejša v sklopu domačije je nadstropna, zidana mlinska stavba, ki združuje v isti ravnini pod skupno streho še stanovanjski del, od mlina pravokotno na dvorišče pa poteka nadstropen gospodarski trakt s skladišči za žito. Ob severozahodni čelni fasadi mlina se nahaja betonski jez, v katerega je po mlinščici pritekala voda za pogon turbine.

Stavba ima enoten glavni vhod, kjer se čez vežo bivalnega dela pride v mlin. Mlinski mehanizmi, ki jih sestavljajo trije pari valjev, dva para kamnov, transmisije in druge pripadajoče mlinske naprave, potekajo od pritličja, čez nadstropje pod ostrešje. V nadstropju je mlin povezan s skladišči za žito in moko, v pritličju pa s t.i. predelovalnico, kjer se nahajajo sušilnice za ajdo. Pritličje stanovanjskega dela je obokano, lesene stopnice vodijo iz veže v nadstropje, kjer se nahajajo spalnice. Tudi nadstropje stanovanjskega dela je povezano z mlinom.

Objekt prekriva visoka čopasta streha, s širokim vhodnim napuščem, krita z bobrovcem. Fasada osnovne mlinske in stanovanjske stavbe se razlikuje od fasade dvoriščnega prizidka po obliki ometov, vrsti fasadne profilacije in obliki stavbnega pohištva. V letu 2011 je potekala celovita obnova zunanjsčine, kjer se je po originalnih vzorih obnovila streha, izdelalo novo stavbno pohištvo, obnovili ometi in obstoječa fasadna profilacija.

Mogočna mlinska stavba s stanovanjskim delom in kaščami je zelo ambiciozno zasnovan objekt, v osnovi zgrajen v 19. stoletju ter po letu 1916, ko so ga kupili predniki današnjih lastnikov, prenovljen in posodobljen. Stavbo naj bi zgradili lastniki bližnjega gradu Hompoš, ki so imeli v posesti tudi okoliške kmetije. Domačija z mlinom je izjemen in enkraten kulturni spomenik, z ohranjenimi stavbami, originalnimi tlorisi ter ohranjeno mlinsko opremo in mehanizmi. Po končani obnovi notranjsčine, skupaj z mlinskimi mehanizmi in napravami, bo stavba primerna za vključitev v muzejsko, izobraževalno in turistično dejavnost.

3. Opis varstvenega režima:

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje vseh zgodovinskih, kulturnih, etnoloških, krajinskih, arhitekturnih, likovnih in drugih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- posebno varovanje zunanjsčine in notranjsčine stanovanjske in mlinske stavbe s prizidkom, njihove gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih detajlov, tlorisne zasnove in notranje opreme;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v stavbo, ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- posegi v zaščitene tlorise, gabarite stavbe, arhitekturne člene, razen vzdrževalnih posegov, niso dovoljeni;
- varovanje ločenega gospodarskega poslopja le v njegovih obstoječih gabaritih in izvorni zunanji podobi;
- v območju spomenika ni dovoljeno posegati v prostor s postavljanjem objektov trajnega in začasnega značaja, vključno z nadzemno in nadometno infrastrukturo ter nosilci reklam.

7. člen

Kot kulturni spomenik lokalnega pomena se razglasijo stavbe s parki in vrtovi:

1. Čreta – Dvorec Slivnica – EŠD: 656

1. Lokacija: parc. št.: *1, *2, *43, *62, 1/1, 1/2, 1/3, 2/1, 2/2, 2/4, 3/7, 314/3, 314/4, 316, 332, 333, 334, 335/24, 5/1, 5/2, 5/4, k.o. Čreta;
parc. št. 27/12, 27/13, 27/14, 27/15, 27/16, 27/17, 27/18, 27/20, 27/66, 392/1, 392/10, 392/11, 392/12, 392/13, 392/14, 392/15, 392/16, 392/17, 392/18, 392/19, 392/20, 392/21, 392/22, 392/23, 392/24, 392/26, 392/27, 392/28, 392/29, 392/3, 392/30, 392/31, 392/32, 392/33, 392/34, 392/35, 392/36, 392/37, 392/5, 392/6, 392/7, 392/8, 392/9, 393/1, 393/2, 393/3, 393/4, 393/5, 393/6, 397/1, 397/18, 397/19, 397/2, 397/20, 397/26, 397/28, 397/29, 397/3, 397/4, 397/5, 397/6, 397/7, 397/8, 397/9, 398/1, 398/14, 398/15, 398/16, 398/18, 398/24, 398/25, 398/28, 398/29, 398/30, 398/73, 398/74, 398/75, 398/76, 403, 404/2, 404/3, zahodni del 416, 420/1, k.o. Slivnica

2. Utemeljitev razglasitve: V zaselku Čreta pri Slivnici, ob vzhodnem vznožju Pohorja, je prvotni dvorec nastal okoli leta 1493 oziroma v 16. stoletju. Pettraktno poznogotsko stavbno zasnovo s sprva petimi okroglimi vogalnimi stolpiči je obdajal obrambni vodni jarek. Dvorec je menjal več lastnikov. Med letoma 1859 in 1863 je dal njegov lastnik, tedaj vplivni avstrijski politik, pisatelj, zgodovinar in bivši tirolski deželni glavar Clemens grof Brandis (1798–1863) prvotno zasnovo celovito predelati. Po zamisli neznanega, skoraj gotovo dunajskega, arhitekta in pod vodstvom mariborskega stavbenika Ferdinanda Brodbacka so poskusili dati podobo romantično razgibane grajske stavbe v oblikah zgodnje neogotike. Takrat so podrli enega od vogalnih stolpičev, drugega visoko nadzidali, preoblikovali vse fasade in notranje prostore, odstranili staro kapelo, prizidali novo kapelo ter na starejši osnovi iz 17. stoletja na novo uredili razsežni park z drevoredoma in kompleksom stranskih poslopij.

Dvorec oblikujejo štirje enonadstropni trakti, na vogalih poudarjeni s štirimi stolpiči. Notranje dvorišče z novejšim sanitarnim prizidkom utilitarnih oblik ima talno ploskev v obliki trapeza. Stolpiči so različno visoki. Jugovzhodni je mnogo višji in opremljen s konzolnim balkonom, uro in razgledno teraso. Zunanjščina dvorca je slikovito razčlenjena z neogotsko oblikovanimi okni, skulpturalnim okrasjem in konzolnim pomolom. Vhodna fasada ima na sredini zelo poudarjen rizalit s stopničasto stopnjevanim čelom, velikimi tridelnimi balkonskimi vrati, veliko grbovno ploščo plemiške družine Schönborn in široko podkleteno altano s križnorebrastimi oboki in stopnjevanimi oporniki.

Na južno fasado dvorca je prizidana kakovostna neogotska kapela Marijinega spočetja, ki jo je julija 1862, nekaj mesecev pred smrtjo, posvetil škof Anton Martin Slomšek. Kapela je na zunanjščini poudarjena s šilastoločnimi okni s krogovičji, stopničasto stopnjevanimi strešnimi čeli, odprto zvončnico in vzdano grbovno ploščo na zahodni fasadi. Oltarna slika znane avstrijskega slikarja Leopolda Kupelwieserja je sedaj shranjena zunaj območja dvorca.

V notranjščini dvorca so ohranjeni kvalitetni ambientni, vključno s štukirano stropno in stensko dekoracijo soban, drugi detajli v neogotskem slogu,

stavbno pohištvo in tlaki. S kvalitetnim oblikovanjem izstopata zlasti rebrasto obokana neogotska vhodna avla in stopnišče. Na reprezentančnem stopnišču so v času Clemensa grofa Brandisa prvič v okviru grajske arhitekture na Slovenskem uporabili prefabricirane betonske elemente. Reprezentativne bivalne prostore v vrhnjem nadstropju so takrat okrasili s štukaturami in v njih razstavili bogato zbirko okoli 130 slik, ki so jih prepeljali z dvorca Betnava. Glavno dvorano so opremili s kaminom iz belega marmorja (ukraden po letu 2007) in z lesenimi stenski oblogami, ki so v glavnem še ohranjene. V pritličju dvorca je ohranjena nekdanja lovska soba z neogotskimi lesenimi stenski opaži in renesančnim neometanim lesenim stropom. Po letu 1906, ko je двореc prešel v last plemiške družine Schönborn, so stavbno opremo dopolnili. Po drugi svetovni vojni so opremo notranjih prostorov raznesli. Skromni ostanki so ohranjeni v bližnjem novejšem poslopju Vzgojnega zavoda Slivnica, ki je nastalo v parku.

V Pokrajinskem arhivu Maribor so se ohranili izvedbeni načrti za prezidavo stavbe in gradnjo nove kapele, ki jih je leta 1861 izdelal mariborski stavbenik Ferdinand Brodback, v Narodnem muzeju v Ljubljani pa hranijo odlične idejne načrte za двореc, ki so najverjetneje nastali v krogu Johanna Juliusa Romana von Ringe ali Friedricha von Schmidta, znanih dunajskih arhitektov, profesorjev na umetnostni akademiji.

Kmalu po predelavi iz renesančnega v neogotskega, je slivniški двореc veljal za eno najbolj razkošnih grajskih stavb tedanje dežele Štajerske.

Po letu 1990 двореc nezadržno propada. Leta 2013 je nezaklenjeno stavbo prizadel podtaknjeni požar.

Pred zahodno fasado dvorca stoji baročni kip, spomenik Čreta – Znamenje sv. Janeza Nepomuka (EŠD 8963). Znotraj spomeniškega območja se nahajajo tudi stranska grajska poslopja, katerih najstarejši, južno in jugovzhodno od dvorca, sta vidni že na Vischerjevi upodobitvi iz okoli leta 1681. Severno od dvorca, na obeh bregovih Polanskega potoka oziroma na obeh straneh Polanske ceste stoji kakovostno zasnovani stavbni kompleks pristave, ki ga sestavlja pet pritličnih in enonadstropnih poslopj z gospodarsko in stanovanjsko namembnostjo.

Ob dvorcu je bil v 17. stoletju renesančni vrt z geometričnim parterjem, ki je bil v 19. stoletju povečan in ambiciozno preoblikovan v krajinskem slogu z vijugastimi potmi, skupinami dreves, jasami, zidano ograjo, kamnitimi konfini in okrasnim bazenom s fontano. K vrtnoarhitekturni zasnovi dvorca spadajo tudi parter srčaste oblike s pušpanovo obrobo in dovoznima rampama pred glavno fasado, dolg dvostranski dostopni platanov drevored in večja vodna površina (ribnik) na vzhodni strani dvorca, Celotno parkovno območje dvorca, vključno s sadovnjakom in kostanjevim drevoredom na jugovzhodnem koncu, je segalo vse do sedanje Mariborske ceste.

Dvorec predstavlja za Slovenijo eno najzgodnejših in najkvalitetnejših arhitektur v neogotskem slogu, po mnenju stroke pa gre za odličen arhitekturni spomenik, ki je z več vidikov pomemben v širšem evropskem okviru.

3. Opis varstvenega režima:

Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- varovanje vseh neokrnjenih prvin spomenika, njegove arhitekturne

zasnove, zunanjščine in notranjščine, gradbene substance ter posameznih arhitekturnih in likovnih členov ter detajlov, stavbnega pohištva in opreme.

- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja izvirne lege, tlorisne zasnove, materialov, opreme, poslikav, okrasja;
- pred celovito obnovo in prenovo spomenika je potrebno izdelati konservatorski načrt;
- vsaka raba in vsi posegi v spomenik morajo biti podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- varuje se kompozicija vrtno arhitekturne zasnove, njene strukturne poteze, kulturne sestavine (grajeni objekti, skulpture) in naravne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (vsa vegetacija, topografija – relief, vodotoki);
- pred prenovo vrtno arhitekturne zasnove je potrebno izdelati konservatorski načrt;
- na in v spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;
- potrebno je pripraviti načrt upravljanja;
- zagotoviti je potrebno upravljavca;

2. Pivola – Grad Hompoš – EŠD: 8944

1. Lokacija: parc. št.: *110, *129, *130, *131, *132, *133, *134, *135, *136, *137, *138, *139, *144, *161, *22, *24, 172/2, 172/4, 179, 201/18, 201/19, 201/20, 204, 206, 209/1, 209/2, 212/2, 212/3, 212/4, 215/1, 215/2, 215/3, 215/4, 215/5, 215/6, 217, 219, 760, 777/2, 780, 781, k.o. Pivola
2. Utemeljitev razglasitve: Hompoš (Hausambacher, po drugi svetovni vojni poimenovan Pohorski dvor) je ena najstarejših grajskih stavb na Slovenskem, zgrajen je bil na območju s staro naselbinsko kontinuiteto. Postavljen je na mogočno teraso vzhodnih obronkov Pohorja in dominira nad skupino grajskih gospodarskih poslopij pod seboj. Pozidan je na tlorisu v obliki črke C, obrnjene na zahod. Na dolg dvonadstropen vzhodni trakt se navezujeta še krajša a enako visoka severni in južni trakt. K severnemu traktu je prislonjen visok vitek stolp. Terasa z gradom je obzidana in jo krasita romantična stolpiča. V okviru obnovitvenih del (2008) izvedene raziskave so razkrile nove podrobnosti iz stavbne zgodovine gradu. Najstarejši grajski zidovi, zgrajeni iz kamnitih klad pohorske prakamenine, po načinu kvalitetne gradnje kažejo, da so nastali že pred letom 1124, ko se grad v pisnih virih prvič omenja. Prav tako so raziskave okrepile domnevo, da je bil grad Hompoš neposredni predhodnik okoli leta 1100 zgrajenega mariborskega gradu na Piramidi, pod katerim se je začelo razvijati mesto Maribor. Grad je od 1124 dalje v pisnih virih označen kot hiša – Hviz, Hus (Haus), od konca 12. stoletja dalje pa tudi kot castrum Hvs in kot vest (trdnjava), kar kaže, da je bil že od vsega začetka zidan in utrjen. Ob stanovanjski stavbi je premogel tudi obzidje in vodnjak. V 13. stoletju so prvotni stanovanjsko in pomožno stavbo nadomestili z novim palacijem. Staro stanovanjsko stavbo so, razen

na zahodni strani, iz neznanega razloga podrli do tal. Novi palacij je nastal pravokotno na položaj prvotne stanovanjske stavbe na pravokotni tlorisni površini v izmeri 11 × 14 metra ob naslonu na osrednji del takrat še v celoti ohranjene zahodne obzidne stranice iz 11. stoletja. Palacij je poleg pritličja obsegal še dve zidani nadstropji in tvori zahodno polovico današnjega južnega grajskega trakta. Zidovje novega palacija je bilo zgrajeno iz lomljencev pohorske prakamenine, vendar je zidava bistveno manj skrbna kot pri zidovju iz 11. stoletja. Palacij je bil v pritličju in prvem nadstropju prečno predeljen na po dva prostora, v vrhnjem nadstropju pa je bil enoten velik prostor, ki je rabil za viteško dvorano. Zasnova palacija iz 13. stoletja se je v temeljnih potezah ohranila nespremenjena do danes in predstavlja enega redkih tovrstnih avtentičnih arhitekturnih spomenikov na Slovenskem. Okvirno v času nastanka palacija, so v severovzhodnem vogalu obzidanega dvorišča ob naslonu na masivno obzidje iz 11. stoletja zgradili visok stolp na kvadratni tlorisni površini v izmeri okoli 9 × 9 metrov. Stolp, za 13. stoletje značilni bergfrid, je bil pozneje v vrhnjem delu podrt. Stolp je zavaroval dostop do gradu, hkrati pa je z izpostavljenostjo lego poudaril simbolni pomen gradu. V 15. stoletju je bil grad deležen nekaterih sprememb, ki so bistveno vplivale na njegovo celostno podobo. Vse kaže, da se je takrat zaradi posedanja terena, morda kot posledica potresa, sesula južna polovica vzhodne stranice obzidja iz 11. stoletja. Severni del vzhodne stranice se je sicer ohranil, a se je precej nagnil navzven. Takrat se je najbrž porušil vrhni del visokega stolpa bergfrida. Ostanek so morali znižati in prezidati. Izgubljeno stanovanjsko površino stolpa so skušali ponovno pridobiti z novim prizidkom na južni strani stolpa. V tem prizidku je bilo med nedavnimi raziskavami odkrito gotsko pravokotno okno z lepo izdelanim kamnitim okvirjem iz druge polovice 15. stoletja.

Po prenehanju turške nevarnosti se je grajska stavba začela razvijati kot upravno in gospodarsko središče, utrdbeno funkcija pa je postala odvečna. Zato so morda že v prvi polovici 17. stoletja ob naslonu na zunanjo stran severne stranice protiturškega obzidja zgradili nadstropni gospodarski trakt s kaščo v nadstropju. Ta trakt, ki je za eno etažo presegal višino obzidja iz 16. stoletja, danes tvori spodnji del obstoječega severnega grajskega trakta. Med prenovo so bila tu odkrita zazidana manjša okna, ki so nekoč osvetljevala prvo nadstropje. To je bilo sicer nižje kot današnje, kar kaže, da je trakt rabil za gospodarske namene. Okoli sredine 17. stoletja, domnevno v času po letu 1645, ko je bil lastnik gradu Žiga Sulzburški, je bil večje prezidave deležen še stanovanjski del gradu. Prenova je bila takrat najbrž resnično potrebna, saj so grad leta 1635 zavzeli in oplenili uporni kmetje. Zaradi vzpostavitve arkadnega hodnika kot izrazitega estetskega elementa so morali odstraniti tudi del obzidja iz 11. stoletja, ki je dotlej ločevalo tesno srednjeveško dvorišče od renesančnega gospodarskega dvorišča iz 16. stoletja. Tako je dobilo dvorišče enotno dolgo ozko površino, kakršno je obdržalo do obdobja po drugi svetovni vojni, ko so odstranili zahodni trakt. Obsežna poznorenesančna prezidava je dala manjšemu srednjeveškemu gradu obliko sodobnega plemiškega dvorca. Učinek celovitosti in sodobnosti so še dodatno povečali z enotno zasnovanimi poznorenesančnimi okenskimi okvirji, ki so tudi na palacijo nadomestili manjše srednjeveške okenske odprtine.

V 18. stoletju se je proces preobrazbe srednjeveškega utrjenega gradu v neutrjeni novoveški dvorec nadaljeval. Pomembno je bilo zlasti obdobje med letoma 1751 in 1764, ko je bil grad v lasti graških dominikank. Takrat so za eno nadstropje nadzidali dve južni tretjini pritličnega vzhodnega grajskega trakta iz 16. stoletja. V sklopu nadzidave vzhodnega trakta so zgradili tudi novo veliko grajsko kapelo, posvečeno sv. Petru Mučencu in sv. Donatu. Grad je bil ponovno deležen obsežne prenove in povečave v letih 1877-1899, ko je bil v lasti družine Nugent-Pallavicini. Hkrati so uredili grajsko okolico. Grajsko stavbo so na vseh štirih straneh obdali z visokim eskarpnim zidom, s štirimi romantičnimi polkrožnimi stolpiči, posnemajoč značaj obrambnega obzidja. Glavni vhod v grad je nastal v novem stolpiču pred severnim traktom. Ob vznožju grajske vzpetine so okoli starejšega gospodarskega poslopja iz druge četrtine 19. stoletja zgradili več novih gospodarskih poslopij in poslopja uslužbencev na grajskem posestvu. V prvih letih po drugi svetovni vojni so nacionalizirani grad prezidali v reprezentančno okrevališče za potrebe Jugoslovanske ljudske armade. Med preureditvijo so podrli zahodni trakt, stik zahodnega in južnega trakta preoblikovali v stolpičasto poudarjeni vogal, severnemu in vzhodnemu traktu nadzidali drugo nadstropje in mansardno izzidali celotno podstrešje. Hkrati so v okviru grajskega okrevališča zgradili tudi depandanso zahodno od gradu, ki v arhitekturnem pristopu izkazuje veliko podobnost z bližnjo, nekaj sto metrov severneje locirano Rankovićevo vilo (EŠD 23790). Slednja je bila zgrajena v prvih letih po drugi svetovni vojni za Aleksandra Rankovića (1909 – 1983), člana najvišjih državnih in partijskih teles ter enega najožjih sodelavcev Josipa Broza Tita. V primeru Rankovićeve vile gre za uspešno vključitev v kontekst okolja ob vznožju Pohorja. Oblikovanje zunanjsčine Rankovićeve vile kaže na neposreden vpliv Plečnikove šole, še posebej očiten je vzor Narodne in univerzitetne knjižnice v Ljubljani. Nezanemarljiv je oblikovalski dialog Rankovićeve vile z depandanso. Medtem ko je fasadni plašč vile zgrajen iz vidne opeke s posamičnimi poživljajočimi kamnitimi vstavki, je depandansa zasnovana kot njen negativ: kamnito fasadno oblogo na posamičnih mestih prekinja opeka. Podobne elemente oblikovanja imata tudi bolnišnica za pljučne bolezni na Slivniškem Pohorju in tamkajšnja trafo postaja. Avtorstvo zasnove povojne prezidave gradu, arhitekture Rankovićeve vile in depandanse pripisujemo Plečnikovemu učencu Vinku Glanzu (1902 – 1977).

Historični podatki o vrtni zasnovi neposredno ob gradu niso znani. Del zavarovanega območja je tudi drevored Pivola - Lipov drevored EŠD 9274, ki je viden že na Franciscejskem katastru in vrt ob Rankovićevi vili EŠD 23790, ki je oblikovan v duhu arhitektonskih vrtov z opornimi zidovi, značilno rabo rastlinja in vodnim bazenom.

Ena najstarejših grajskih stavb na Slovenskem iz časa pred formiranjem mesta Maribor ima izjemen pomen, prav tako tudi raznovrstne kvalitete raščene arhitekture. Grad predstavlja krajinsko dominantno na stiku alpskega in panonskega sveta. Spomeniško območje ni pomembno izključno zaradi grajske stavbe, temveč kot celota prostorskih, arhitekturnih in krajinskoarhitekturnih kvalitet, ki zajemajo čas od srednjega veka do 20. stoletja.

3. Opis vars- Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- tvenega režima:
- varovanje kulturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - vsaka raba in vsi posegi v spomenik morajo biti podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - potrebno je pripraviti načrt upravljanja
 - zagotoviti je potrebno upravljavca
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja izvirne lege, materialov, opreme, poslikav, okrasja;
 - varuje se kompozicija vrtnoarhitekturne zasnove, njene strukturne poteze, oblikovane sestavine (grajeni elementi - objekti, bazeni) in naravne sestavine, ki so vključene v kompozicijo (vsa vegetacija, topografija - relief)
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščitenih elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
 - na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

4. Vplivno območje: parc. št. *10/2, *11, *110, *126, *129, *130, *131, *132, *133, *134, *135, *136, *137, *138, *139, *144, *161, *22, *24, 101/2, 102, 103, 104, 106, 108, 110/1, 110/2, 111, 112/1, 112/2, 119/1, 119/2, 120/1, 120/2, 121, 122/1, 122/2, 123, 124, 125, 15/2, 16/2, 16/3, 161, 17/2, 172/2, 172/3, 172/4, 172/5, 177, 179, 19/2, 201/18, 201/19, 201/20, 204, 206, 209/1, 209/2, 212/2, 212/3, 212/4, 213/1, 213/2, 213/3, 213/4, 214, 213/1, 213/2, 213/3, 213/4, 214, 215/1, 215/12, 215/2, 215/3, 215/4, 215/5, 215/6, 217, 219, 220, 244/1, 244/2, 244/3, 244/4, 244/5, 244/6, 245, 248/1, 248/2, 251/1, 251/2, 251/3, 251/4, 252, 253/18, 253/25, 253/3, 253/4, 253/9, 255/1, 255/10, 255/11, 255/2, 255/5, 255/6, 255/7, 255/8, 255/9, 256, 258, 259, 260, 263/5, 264/4, 267, 28, 29, 30/1, 30/2, 32/1, 32/2, 32/3, 32/4, 35, 36, 37, 39, 760, 774/2, 776, 777/2, 779, 780, 781/1, 781/3, 781/4, 88, 90, 91, 92, 93, 94, 95/1, 95/2, 95/3, 95/5, 95/6, 99/1, 99/2, vzhodni del 777/1, severovzhodni del 761, južni del vse 758, k.o. Pivola

5. Varstveni režim za vplivno območje: V vplivnem območju spomenika praviloma ni dovoljena gradnja objektov, nadzemne infrastrukture in izvajanje posegov, ki bi lahko imeli neposreden ali posreden negativni vpliv na zaščiteni elemente spomenika. Del vplivnega območja je Pivola – Nasad eksot Ipavčevo EŠD 9273 in kulturni spomenik lokalnega pomena Pivola – Gomilno grobišče EŠD 8977. Za območje Gomilnega grobišča velja tudi varstveni režim za arheološko dediščino.

8. člen

Kot kulturni spomenik lokalnega pomena se razglasijo parki in vrtovi:

1. Pivola – Lipov drevored – EŠD: 9274

1. Lokacija: parc. št.: 214, vzhodni del 760, vzhodni del 781/4, k.o. Pivola.
2. Utemeljitev: Dvostranski lipov drevored je bil prvotno zasajen pred 1824 (viden na Franciscejskem katastru). Po številu dreves in dolžini je najdaljši v severovzhodnem delu Slovenije. V zahodnem delu se v območju gospodarskih

poslopij nadaljuje s hruškovimi drevesi.

Pred leti je bil dokaj radikalno obrezan.

Drevored je s svojo dolžino in skupaj s kompleksom gradu Hompoš izrazita prostorska dominantna vidna iz širšega prostora Dravskega polja.

3. Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje vrtno arhitekturnih vrednot v celoti, njihovi neokrnjenosti in izvirnosti;
- podrejanje vsake rabe in vseh posegov v spomenik ohranjanju in vzdrževanju spomeniških lastnosti;
- uničevati ali poškodovati drevje (veje, debla, korenine);
- spreminjati oblikovano zasnovo drevoreda (npr. zasajati nova drevesa, zamenjevati drevesno vrsto);
- spreminjati ekološke pogoje, ki so potrebno za razvoj in obstoj drevja (zviševanje ali zniževanje nivoja talne vode, zniževanje ali nasipavanje terena, odkopavanje korenin, zasipavanje debel);
- izvajati takšna gradbena dela, ki lahko prizadenejo posamezna drevesa ali drevored v celoti (npr. miniranja, vibracije).
- v območje drevoreda je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam.

9. člen

Kot kulturni spomenik lokalnega pomena se razglasijo spominski objekti in kraji:

1. Bohova – Znamenje – ESD: 8952

1. Lokacija: severni del parc. št. 303/1, k.o. Bohova

2. Utemeljitev: Znamenje stoji na poljskem križpotju južno od naselja Bohova.

Baročno zidano slopno znamenje iz 18. stoletja ima podstavek kvadratnega tlorisa. Na njem stoji nekoliko širša hišica z nišami. Od piramidaste pločevinaste strehe jo ločuje profiliran podstrešni venec. Na vrhu strešice se nahaja križ. V eni od niš se nahaja kip Marije.

Znamenje je pomembno kot primer baročnega slopnega znamenja z značilno lokacijo v križišču poti, sredi nepozidanega okolja.

3. Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- vsaka raba in vsi posegi v spomenik morajo biti podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja izvirne lege, materialov, opreme, poslikav, okrasja;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

2. Čreta – Grobišče talcev – EŠD: 4244

1. Lokacija: parc. št.: 11/9, k.o. Čreta

2. Utemeljitev: Ob robu gozda v neposredni bližini nekdanjega gospodarskega poslopija

te razglasitve: graščine, stoji spomenik posvečen dvajsetim ustreljenim talcem. Spomenik predstavlja iz granitnih kvadrov zložen kamnit zid na katerega je pritrjena napisna plošča. Na plošči je napis« V spomin dvajsetim borcem, ki so na tem mestu 6.12.1944 pod streli okupatorjevih pušk omahnili v smrt.« V nadaljevanju je naštetih dvajset imen ter napis «bodimo vredni njihovih žrtev«.

Kvalitetno obeležje je postavljeno kot spomin na dogodke med drugo svetovno vojno.

3. Opis varstvenega režima: Spomenik varujemo v njegovi avtentični pričevalnosti, enako velja za njegovo neposredno okolico.

3. Čreta – Kapela sv. Križa na Glivniku – EŠD: 3012

1. Lokacija: parc. št.: *35, 73/4, k.o. Čreta

2. Utemeljitev: Kapela sv. Križa stoji v zaselku Glivnik, južno od Zgornjih Hoč.

Kapelo so leta 1773 zgradili na mestu starejše razpadajoče kapele (omenjena leta 1765) in ji leta 1835 prizidali zvonik. Avtorstvo cerkvene arhitekture je pripisano v Mariboru delujočemu stavbeniku Janezu Nepomuku Fuchsu.

Obnovljena je bila v letih 1831 in 1891.

Njeno tlorisno podobo sestavljajo zvonik, pravokotna ladja in zakristija.

Pred vhodnim pročeljem je zvonik, krit s pločevinasto streho. Ladja, krita z opečno streho ima velika segmentno zaključena okna s kovanimi mrežami. Fasade členi lizenasta arhitektura, ladjo in zvonik obteka profiliran podstrešni venec. Kapelo obdajajo močno stopnjevani zunanji oporniki. Na jugu je prizidana zakristija. Na portalu so inicialke M.G.Z. in letnica 1775, torej čas nastanka cerkve. Vratnice vhodnega portala so še originalne.

Notranjščino pravokotne ladje in polkrožne apside pokriva plitva ovalna kupola, ki sloni na štirih vogalnih slopih. Poslikava je delo dunajskega dvornega slikarja J. A. Moelka. Na oltarni steni je naslikana iluzionistična oltarna kulisa, v kateri je upodobljen Križani.

Kapela sv. Križa je pomembna predvsem kot primer arhitekture 18. stoletja in ima izjemno krajinsko lego.

3. Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- vsaka raba in vsi posegi v spomenik morajo biti podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja izvirne lege, materialov, opreme, poslikav, okrasja;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

4. Opis vplivnega: parc. št.: 61, 62, 71/1, 72, 73/1, 73/5, k.o. Čreta

območja:

5, Opis varstvenega režima za vplivno območje: V vplivnem območju spomenika ni dovoljena gradnja objektov in izvajanje posegov, ki bi lahko imeli neposreden ali posreden negativni vpliv na zaščitene funkcionalne in vizualne elemente spomenika.

vplivno območje:

4. Čreta – Kapelica Matere božje – EŠD: 3374

1. Lokacija: zahodni del parc. št. 224/3, k.o. Čreta
2. Utemeljitev razglasitve: Kapelica stoji ob cesti, v zaselku Čreta, v bližini hiše Polanska cesta 18. Čokata baročna kapelica zaprtega tipa iz 18. stoletja ima polkrožno zaključen vhod s kovanimi vratnicami, nad vhodom je v trikotnem čelu plitva niša. Streha je opečna. V notranjščini stoji v polkrožnem oltarnem prostoru kip Matere z detetom, ki je delo v tradiciji 17. stoletja. Kapelica je primer baročne kapelice zaprtega tipa.

3. Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- vsaka raba in vsi posegi v spomenik morajo biti podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja izvorne lege, materialov, opreme, poslikav, okrasja;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

5. Čreta – Kip sv. Janeza Nepomuka – EŠD: 8963

1. Lokacija: zahodni del parc. št. 1/2, k.o. Čreta
2. Utemeljitev razglasitve: Kip sv. Janeza Nepomuka stoji v parku pri dvorcu Slivnica, vendar je bil na to lokacijo verjetno prenesen od drugod, saj je za kipe tega svetnika značilna lokacija ob mostovih. Kip svetnika iz peščenjaka stoji na visokem kamnitem podstavku, na katerega je položena marmorna plošča. Gre za zelo kvaliteten primer baročnega kiparstva.

Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- vsaka raba in vsi posegi v spomenik morajo biti podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja izvorne lege, materialov, opreme, poslikav, okrasja;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infra-

trukture in reklam;

6. Hočko Pohorje – Znamenje – EŠD: 6641

1. Lokacija: parc. št.: 219/12, k.o. Hočko Pohorje
2. Utemeljitev
razglasitve: Znamenje stoji južno od razloženega naselja Pivola, ob cesti, ki vodi do cerkve sv. Lenarta.
Baročno zidano znamenje slopnega tipa je zgrajeno v gotski tradiciji. Znamenje ima kvadraten tloris. Členijo ga štiri plitve pravokotne niše, ki so bile poslikane (motiv Marije, Križanega in Janeza Evangelista). Znamenje je bilo prvotno krito z avtohtono pohorsko kritino – škrljlem, danes ga pokriva opečna kritina. Streha je piramidasta.
Znamenje je pomembno kot primer baročnega znamenja – izvedenega v gotski tradiciji z značilno lokacijo ob cesti, sredi nepozidanega okolja.
3. Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
 - varovanje kulturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - vsaka raba in vsi posegi v spomenik morajo biti podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja izvorne lege, materialov, opreme, poslikav, okrasja;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
 - na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

7. Orehova vas – Spomenik padlim v prvi svetovni vojni – EŠD: 21138

1. Lokacija: južni del parc. št. 357/4, k.o. Orehova vas
2. Utemeljitev
razglasitve: Spomenik predstavlja približno tri metre visok obelisk, ki je dvignjen na betonski stopničasti podlagi, v katerega so vklesana imena padlih domačinov iz prve svetovne vojne. Spomenik je obdan s štirimi topovskimi granatami (ohišje), ki so povezani s kovinsko verigo. Spomenik padlim domačinom v I. svetovni vojni je eden izmed redkih takšnih spomenikov na tem območju.
3. Opis varstvenega režima: Spomenik varujemo v njegovi avtentični pričevalnosti, enako velja za njegovo neposredno okolico.

8. Orehova vas – Znamenje pri letališču – EŠD: 7066

1. Lokacija: parc. št.: 111/2, k.o. Orehova vas
2. Utemeljitev
razglasitve: Znamenje stoji ob poljski poti, zahodno od mariborskega letališča. Ob znamenju stoji lipa.
Masivno baročno znamenje kvadratnega tlorisa spada v majhno skupino masivnih znamenj, ki so nastala v ravnini pod Pohorjem.
Znamenje členijo v spodnjem delu visoke polkrožne niše, nad njimi so manjše pravokotne niše. Znamenje pokriva široka piramidasta streha.
Znamenje ima obliko t.i. »vedrilnega križa« - to so znamenja s streho s širokim napuščem, ki je popotnikom dajalo zavetje pred slabim vremenom.
Znamenje je pomembno kot primer masivnega baročnega znamenja in kot »vedrilni križ«.

3. Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - vsaka raba in vsi posegi v spomenik morajo biti podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja izvirne lege, materialov, opreme, poslikav, okrasja;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
 - na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

9. Orehova vas – Znamenje – EŠD: 7086

1. Lokacija: zahodni del parc. št. 78/1, k.o. Orehova vas
2. Utemeljitev razglasitve: Znamenje stoji na poljskem križpotju, severovzhodno od naselja Orehova vas. Zidano znamenje ima podstavek kvadratnega tlorisa. Podstavek členijo polkrožno zaključene visoke niše. Na nekoliko širši hišici so niše segmentno zaključene. Znamenje pokriva piramidasta pločevinasta streha s križem. Znamenje z izrazito vertikalnimi poudarki v podstavku deluje manieristično in ga datiramo v 17. stoletje. Znamenje je pomembno kot primer baročnega slopnega znamenja z značilno lokacijo v križišču poti, sredi nepozidanega okolja

3. Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
- varovanje kulturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - vsaka raba in vsi posegi v spomenik morajo biti podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja izvirne lege, materialov, opreme, poslikav, okrasja;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
 - na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

10. Polana – Kapelica – EŠD: 8960

1. Lokacija: severozahodni del parc. št. 126/1, k.o. Polana
2. Utemeljitev razglasitve: Vaška kapelica stoji v razloženem naselju Polana, sredi vaške gmajne. Kapelica zaprtega tipa iz srede 19. stoletja ima fasado členjeno z lizenami, polkrožnim vhomom in visokim trikotnim čelom. Kapelico pokriva opečna kritina. V kapelo vodijo lesene bidermajerske vratnice. V notranjščini je kip Križanega. Po ustnem izročilu naj bil kapela nastala zaradi povodnji. Vaška kapela je lep primer kapele zaprtega tipa iz srede 19. stoletja z izjemno lokacijo sredi vaške gmajne, sredi nepozidanega okolja.
3. Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- tvenega režima:
- varovanje kulturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - vsaka raba in vsi posegi v spomenik morajo biti podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja izvorne lege, materialov, opreme, poslikav, okrasja;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
 - na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

11. Polana – Znamenje – EŠD: 8959

1. Lokacija: severozahodni del parc. št. 94, k.o. Polana
2. Utemeljitev: Znamenje stoji v razloženem naselju Polana, južno od ceste, ki vodi iz Zgornjih Hoč do Ruške kočice na Pohorju.
razglasitve: Znamenje iz 18. stoletja ima kvadraten tloris, je sorazmerno ozko in visoko. Spodnji del je nečlenjen, od zgornjega dela je ločen s profiliranim vencom. Zgornji del členijo pokončno pravokotne niše. Pločevinasta streha je osmerokotna, piramidaste oblike.
Znamenje je pomembno kot primer baročnega znamenja – izvedenega v gotski tradiciji z značilno lokacijo ob cesti, sredi nepozidanega okolja.
3. Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
 - varovanje kulturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - vsaka raba in vsi posegi v spomenik morajo biti podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja izvorne lege, materialov, opreme, poslikav, okrasja;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
 - na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

12. Radizel – Znamenje – EŠD: 8961

1. Lokacija: severni del parc. št. 392/7, k.o. Radizel
2. Utemeljitev: Znamenje stoji severozahodno nad naseljem Radizel, in zahodno od hiše Vinogradniška cesta 70.
razglasitve: Zgodnjebaročno, iz kamna zidano visoko znamenje ima v hišici, ki je enako široka kot podstavek, štiri segmentno zaključene poslikane niše z upodobitvami svetnikov (originalna poslikava je bila iz 17. stoletja). Pokriva ga škrljasta streha.
Znamenje je pomembno kot primer zgodnjebaročnega znamenja iz 17. stoletja s tipično pohorsko škrljasto kritino, ki stoji sredi nepozidanega okolja.
3. Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- tvenega režima:
- varovanje kulturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - vsaka raba in vsi posegi v spomenik morajo biti podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja izvirne lege, materialov, opreme, poslikav, okrasja;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
 - na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

13. Rogoza – Znamenje – EŠD: 6017

1. Lokacija: severni del parc. št. 783/8, k.o. Rogoza
2. Utemeljitev razglasitve: Znamenje stoji v križišču cest, sredi naselja Rogoza. Ob njem stoji lipa. Zidano složno znamenje, ki je nastalo na prelomu 17. in 18. stoletja je kvadratnega tlorisa. Znamenje členijo polkrožne niše na podstavku; nekoliko širšo hišico členijo štiri plitve, sedlasto zaključene niše. Zaključuje ga piramidasta pločevinasta streha. Znamenje ima tipično lokacijo sredi trga, ob križišču poti. Znamenje z okoljskimi objekti in lipo tvori uglaseno kompozicijsko celoto.
3. Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
 - varovanje kulturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - vsaka raba in vsi posegi v spomenik morajo biti podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
 - strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja izvirne lege, materialov, opreme, poslikav, okrasja;
 - omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
 - na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

14. Čreta– Kip sv. Janeza Nepomuka – EŠD: 8963

1. Lokacija: zahodni del parc. št. 1/2, k.o. Čreta
2. Utemeljitev razglasitve: Kip sv. Janeza Nepomuka stoji v parku pri dvorcu Slivnica. Kip svetnika stoji na visokem kamnitem podstavku, na katerega je položena marmorna plošča. Kip je narejen iz peščenjaka in je dobro baročno delo. Kip je bil verjetno na to lokacijo prenesen od drugod, saj je za kip tega svetnika značilna lokacija ob mostovih. Kip je zelo kvaliteten primer baročnega kiparstva v ambientu parka.
3. Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:
 - varovanje kulturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
 - vsaka raba in vsi posegi v spomenik morajo biti podrejeni

- ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja izvirne lege, materialov, opreme, poslikav, okrasja;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

15. Slivnica pri Mariboru – Kip sv. Jožefa – EŠD: 8964

1. Lokacija: jugozahodni del parc. št. 3/7, k.o. Slivnica
2. Utemeljitev razglasitve: Kip svetnika na kvadratnem podstavku je postavljen na pokopališko obzidje. Kip je stal nekoč ob glavni cesti in je bil leta 1978 prenesen na današnjo lokacijo. Kamnita skulptura je v nadnaravni velikosti; stoji v kontrapostu v tipični baročni drži.

Kip sv. Jožefa je zelo kvaliteten primer baročnega kiparstva, delo Jožefa Strauba iz srede 18. stoletja.

3. Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- vsaka raba in vsi posegi v spomenik morajo biti podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja izvirne lege, materialov, opreme, poslikav, okrasja;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

16. Slivniško Pohorje – Legvanjčanova kapelica – EŠD: 22237

1. Lokacija: severni del parc. št. 113/2, k.o. Slivniško Pohorje
2. Utemeljitev razglasitve: Kapelica stoji nad cesto v Zgornje Hoče – Slivniško Pohorje, vzhodno od domačije Slivniško Pohorje 1.

Kapelica iz leta 1867 je pravokotnega tlorisa in ima okrogla stebra pred vhodno fasado. Fasade členijo sedlasto zaključen vhod s kovanimi in lesenimi vratnicami, ter na stranskih fasadah v ometu izvedeni slepi šilasto zaključeni okni s krogovičjem, ter na zadnji fasadi niša s Križanim. Pokriva jo dvokapna streha, krita s škrljlem.

Kapela je lep primer kapele iz druge polovice 19. stoletja z izjemno krajinsko lego.

3. Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- vsaka raba in vsi posegi v spomenik morajo biti podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spo-

menika po načelu ohranjanja izvirne lege, materialov, opreme, poslikav, okrasja;

- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

17. Spodnje Hoče – Znamenje – EŠD: 8965

1. Lokacija: osrednji del parc. št. 1462/2 del, k.o. Spodnje Hoče

2. Utemeljitev: Znamenje ima tipično lokacijo sredi vasi, v križišču cest, v naselju Spodnje Hoče.

razglasitve: Trikotna znamenja se s svojo obliko velikokrat umeščajo v križišča poti, pogosta so predvsem v vzhodni Sloveniji. Večinoma so nastala v 18. stoletju.

Baročno zidano slopno znamenje trikotnega tlorisa stoji na podstavku s posnetimi robovi. Slop členijo polkrožno zaključene niše. Nekoliko širšo hišico pa členijo manjše pravokotne niše. Na piramidasti opečni strehi je železen kovan križ.

Polkrožno oblikovane niše so bile poslikane konec 20. stoletja.

Znamenje je pomembno predvsem kot primer trikotnega znamenja s poudarjeno lokacijo v križišču cest.

3. Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

- varovanje kulturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvirnosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- vsaka raba in vsi posegi v spomenik morajo biti podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja izvirne lege, materialov, opreme, poslikav, okrasja;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

18. Zgornje Hoče – Vreclova kapela – EŠD: 22241

1. Lokacija: parc. št.: *65, 28/4, k.o. Zgornje Hoče

2. Utemeljitev: Kapela stoji v naselju Zgornje Hoče, ob cesti Zgornje Hoče – Hočko Pohorje.

razglasitve: Kapela z zvonikom pred vhodno fasado je nastala v drugi polovici 19. stoletja. Zvonik stoji na dveh stebrih, pokriva ga pločevinasta kritina. Fasade zvonika členi rustika, zidci in polkrožne odprtine z naoknicami.

Kapela ima pravokoten tloris, fasade členijo polkrožen vhod s kovanimi vratnicami, vogalniki, ob straneh plitvi polkrožni poslikani niši, zadnjo fasado pa plitva polkrožna niša in majhno okroglo okence. Kapelo pokriva opečna streha. Notranjščina je obokana. V kapeli stoji kip Lurške Matere Božje. Kapela je lep primer ambiciozno zasnovane kapele z zvonikom iz 19. stoletja.

3. Opis varstvenega režima: Za spomenik velja varstveni režim, ki določa:

tvenega
režima:

- varovanje kulturnih, umetniških in ambientalnih vrednot v celoti, njihovi izvornosti in neokrnjenosti ter varovanje vseh vedut na spomenik;
- vsaka raba in vsi posegi v spomenik morajo biti podrejeni ohranjanju in varovanju spomeniških lastnosti;
- strokovno vzdrževanje in obnavljanje vseh neokrnjenih prvin spomenika po načelu ohranjanja izvorne lege, materialov, opreme, poslikav, okrasja;
- omogočanje predstavitve celote in posameznih zaščiteneh elementov ter dostopnost javnosti v meri, ki ne ogroža varovanja spomenika in ne moti v njem (ob njem) odvijajoče se dejavnosti;
- na spomenik in ob njem je prepovedano postavljati nosilce infrastrukture in reklam;

10. člen

Lastnik oziroma posestnik spomenika mora v sorazmerju s svojimi zmožnostmi javnosti omogočiti dostopnost spomenika in njegovo predstavljanje. Javni dostop ne sme ogrozati spomenika in posameznih spomeniških vrednot, zlati ne njegove osnovne namembnosti.

11. člen

Za vsako spremembo funkcije spomenika ali njegovega dela in za vsak poseg v spomenik, njegove dele ali zemljišče in vplivno območje, so potrebni predhodni kulturno-varstveni pogoji in na njihovi podlagi kulturno-varstveno soglasje zavoda.

12. člen

Podrobnejše pogoje za raziskovanje, način vzdrževanja, pogoje za posege, fizično varovanje, pravni promet, način upravljanja in rabe spomenika, dostopnost spomenika za javnost in časovne okvire dostopnosti ter posamezne druge ukrepe določa zakon. Varstveni režim lahko omejuje lastninsko pravico na spomeniku le v obsegu, ki je nujen za izvajanje varstva spomenika.

13. člen

Meje območij kulturnih spomenikov in njihovih vplivnih območij so vrisane na digitalnem katastrskem načrtu v merilih 1:5000 in na digitalnem katastrskem načrtu DKN v merilu 1:2880.

Izvirnika načrtov, ki sta sestavni del tega odloka, hranita zavod in občina.

14. člen

Nadzor nad izvajanjem tega odloka opravlja Inšpektor Republike Slovenije, pristojen za področje kulturne dediščine.

15. člen

Pravni status kulturnega spomenika se zaznamuje v zemljiški knjigi kot zaznamba na podlagi tega odloka.

Pristojno sodišče po uradni dolžnosti zaznamuje v zemljiški knjigi status kulturnih spomenikov in vplivnih območij na parc. št., navedenih v 5., 6. 7., 8. in 9. členu tega odloka.

16. člen

Z dnem veljavnosti tega odloka preneha veljati Odlok o razglasitvi kulturnih in zgodovinskih spomenikov na območju Občine Maribor (MUV, št. 5/92) za območje Občine Hoče-

Slivnica.

17. člen

Ta odlok začne veljati petnajsti dan po objavi v Medobčinskem uradnem vestniku Štajerske in Koroške regije.

Številka:

Datum:

Občina Hoče-Slivnica
Župan
Marko Soršak